

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-11-02

Diarienummer 0711/21

Handläggare

Jeanette Stål

Telefon:031-368 03 13

E-post: jeanette.stal@stadshuset.goteborg.se

Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Motionen

Stina Svensson (FI) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Socialnämnd Centrum får i uppdrag att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter samt utsatta för sexuellt våld, och återsrapportera till kommunfullmäktige.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Motionären menar att behovet av samtalsstöd kring trauma är större än utbudet och att de kommunala och fristående verksamheterna inte räcker till. Motionären efterlyser en kommunal lågröskelverksamhet med subventionerad avgift som inte kräver sjukdomstillstånd eller remiss.

Remissinstanser

Motionen har skickats på remiss till socialnämnd Centrum, socialnämnd Sydväst, nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Motionen har också skickats till Västra Götalandsregionen (VGR) för möjlighet till yttrande. VGR har avstått från att yttra sig.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Socialnämnd Centrum	Avstyrker motionens två första förslag. Tillstyrker motionens tredje förslag. Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Yrkande från FI, V, MP	Nämnden är positiv till intentionen i motionen. Göteborgs Stad har redan idag specialiserade samtalsmottagningar som vänder sig till personer utsatta för våld i nära relationer samt sexuellt våld och som har traumatiska erfarenheter.

	Yrkande från S	<p>Det pågår en översyn av socialtjänstlagen som föreslår öppna upp de begränsningar som idag finns för kommuner att erbjuda långvariga individanpassade insatser utan biståndsprövning. En utredning om att inrätta en mottagning som erbjuder långvarigt stöd så som åsyftas i motionen, bör avvakta tills ny lagstiftning har trätt i kraft.</p> <p>Nämnden instämmer i att det finns behov av stärkt samverkan med hälso- och sjukvården, varför nämnden tillstyrker förslaget att initiera dialog med Västra Götalandsregionen kring förtydligande av ansvarsfördelning och stärkt stöd till målgruppen.</p>
Socialnämnd Sydväst	<p>Avstyrker motionens två första förslag.</p> <p>Tillstyrker motionens tredje förslag.</p> <p>Yttrande från M, L och C</p> <p>Yttrande från SD</p> <p>Yrkande FI</p>	<p>De två första förslagen avstyrks, då staden redan omhändertar dem genom befintlig verksamhet i det förslag till handlingsplan som är framtaget.</p> <p>Intentionen i motionen är bra, men Göteborgs Stad har redan idag specialiserade samtalsmottagningar som vänder sig till personer utsatta för våld i nära relationer samt sexuellt våld och som har traumatiska erfarenheter. Frågan om hur Göteborgs Stad kan stärka arbetet kring våldsutsatta personer, det omhändertas redan i det förslagen till ny plan mot våld i nära</p>

		relationer som har arbetats fram.
Nämnden för funktionsstöd	<p>Avstyrker</p> <p>Översänder yrkande M, L, KD som eget yttrande.</p> <p>Yrkande SD</p> <p>Yttrande FI, V, MP</p>	<p>Förslagen som motionen lyfter bör hanteras inom arbetet med kommande plan mot våld i nära relation.</p> <p>Frågor om våld ofta diskuteras i termer av psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld medan så kallat funktionshinderspecifikt våld är mindre omdiskuterat. Med det avses våld som särskilt riktar sig mot den enskildes funktionsnedsättning eller mot stödbehovet. Nämnden menar att all personal i staden som arbetar med våld i nära behöver ha särskild kompetens inom funktionshinderområdet för att möta upp personer utsatta för våld i nära relation utifrån den enskildes behov.</p>
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	<p>Avstyrker</p> <p>Yrkande från SD</p> <p>Yrkande från KD, M och L med särskilt yttrande från C</p> <p>Yttrande från FI, V och MP</p>	<p>Stadens arbete mot våld i nära relationer formuleras just nu i en plan som kommer att hanteras av kommunstyrelsen inom kort samt att samtalsstöd vid trauman i första hand är ett uppdrag för Västra Götalandsregionen.</p>

Bedömning ur ekonomisk dimension

Vid ett eventuellt bifall av motionen bedöms förslagen kunna genomföras inom respektive nämnds budgetram. Vad dessa eventuella utredningar och förslag innebär för resursmässiga konsekvenser bör redovisas inom respektive uppdrag.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Våld i nära relation är både en kränkning av den enskildes rätt till liv och frihet och ett allvarligt jämställdhetsproblem då våldet numerärt drabbar flest kvinnor. Hbtq-personer som utsätts för våld i nära relation söker i mindre grad hjälp och stöd från samhället och personer med funktionsnedsättning befinner sig i en särskilt utsatt position. Dessa grupper riskerar därmed att inte få det stöd som samhället erbjuder och i värsta fall leva kvar i våldsutsatthet.

Allt våld i nära relationer innebär ett stort lidande för den enskilde och behoven av stöd för att förebygga att den utsatte återvänder till våldsutövaren kan innebära en skillnad mellan liv och död. Efter ett uppbrott från en våldsam relation är behovet av stöd från samhället fortsatt stort i många fall, såväl för den utsatte och för eventuella barn som bevittnat våldet och själva bär på trauman. I uppbrott är risken som störst för att utsättas för det grövsta våldet, inklusive dödligt våld. Samhällets insatser kan, om de träffar behoven hos den enskilde, förebygga långvariga och allvarliga konsekvenser hos den enskilde som PTSD, sjukskrivningar, nedsatta förmågor att ta hand om sig själv och eventuella barn.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Bilagor

1. Motionen
2. Socialnämnd Centrums handlingar 2021-10-19 §273
3. Socialnämnd Sydvästs handlingar 2021-10-27 § 254
4. Nämndens för funktionsstöds handlingar 2021-10-27 § 196
5. Äldre samt vård- och omsorgsnämndens handlingar 2021-10-26 § 262

Handling 2021 nr 89

Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Kommunfullmäktige föreslås besluta att:

1. Socialnämnd Centrum ges i uppdrag att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter samt utsatta för sexuellt våld, och återrapportera till kommunfullmäktige.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Våld i nära relationer lämnar inte bara fysiska spår. Att bli utsatt för våld, eller sexuellt våld som t.ex. en våldtäkt, kan leda till långvariga trauman och det tar tid att bearbeta följderna. Kommunen har ett stort ansvar både ur socialtjänstens uppdrag och ur folkhälsoperspektiv, men i Göteborg saknas tillräckligt stöd.

Ångest och depression är vanliga symtom bland våldsutsatta, och kvinnor är speciellt drabbade. Detta kan länkas till det trauma som våldet innebär. I synnerhet gäller detta för kvinnor som utsatts för kontrollerande psykiskt våld under lång tid. Trauma efter våld kan också handla om att som barn ha blivit utsatt för sexuella övergrepp, utsatts för eller bevittnat fysiskt våld, vilket inkluderar våld i namn av heder. Även de som utsatts för våldtäkt eller liknande sexuellt våld bär ofta på ett trauma. Ytterligare en grupp är unga hbtq-personer som kan utsättas för våld och hot av närstående på grund av sin sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Även om hjälp och stöd från t.ex. socialtjänsten eller vården satts in i ett akut läge så kan ett behov av samtalsstöd kvarstå under lång tid. Detta behov har ofta fått täckas av ideella organisationers arbete, där kvinnojourer dragit ett stort lass.

Det som saknas i Göteborg är ett kommunalt samtalsstöd kring trauma för våldsutsatta i nära relationer. Detta bör vara en lågröskelverksamhet med subventionerad avgift som inte kräver sjukdomstillstånd eller remiss.

Det finns närliggande verksamheter. Brottsofferjouren Storgöteborg kan erbjuda visst stöd kring pågående rättsprocesser. Kriscentrum för kvinnor i Göteborg erbjuder samtal till kvinnor som upplevt mäns våld i hemmet men arbetar inte med mer långvarigt traumastöd. Den ideella föreningen Stödcentrum Humlegården kunde fram till 2020 erbjuda egenhjälp till att bearbeta trauma efter sexuella övergrepp i en lugn miljö, men har nu tvingats lägga ned sin verksamhet och lämnar ett behov efter sig.

En god förlaga finns i närliggande kommunal verksamhet i Göteborgs stad Respons alkoholordgivning. Respons arbetar med personer som har alkoholproblem och som vill arbeta bort dessa samt med anhöriga till missbrukare som behöver hjälp med bearbetning. Respons är en helt kommunal verksamhet och sorterar under socialtjänstens utbud i staden och lyder under socialtjänstlagen. Det unika här är att den enskilde själv kan söka hjälp för sitt egenupplevda alkoholproblem och inte behöva gå vägen via socialtjänstens myndighetsbeslut om beviljat bistånd. Inte heller är det en vårdplan, utan just ett samtalsstöd. Kostnaden för besöken är subventionerade, och i vissa fall avgiftsfriad. Respons kommer ibland i kontakt med kvinnor som sökt hjälp för sina alkoholproblem men där det också framkommer att de har varit eller är utsatta för våld och sexuellt övergrepp.

Samtalsstöd kring trauma är inte detsamma som vårdens traumabehandling, och innebär inte heller terapi. Vårdens insatser handlar om diagnoser och behandlingar. Här finns redan rutiner kring t.ex. PTSD-behandling, även om köerna är långa. I Göteborg finns VGR:s Kris- och traumamottagning, som har en Specialistmottagning för krigs- och tortyrskadade. Men vården kan enbart ta emot de tyngsta fallen med tydlig sjukdomsbild.

Terapi kan innebära bearbetning av trauma, medan samtalsstöd kan t.ex. syfta till stabiliserande insatser och enklare strategier för att må bättre. Den privata terapin och psykologer är dessutom ofta för dyrt för målgruppen. Många våldsutsatta kvinnor utsätts för ekonomiskt våld, exempelvis att mannen skuldsätter kvinnan som efter separation får leva med ekonomisk skuldsanering under lång tid efteråt. Unga har ofta begränsade ekonomiska resurser.

Det finns ett enormt stort behov av just samtalsstöd kring trauma, stödjande gruppsamtal, terapeutiska aktiviteter med mera. De kommunala och fristående verksamheterna räcker inte till. Därför vill Feministiskt initiativ att staden tar sitt ansvar, och erbjuder en kommunal verksamhet inriktad kring samtalsstöd för trauma för våldsutsatta i nära relationer, och de som utsatts för sexuellt våld. Staden bör också inventera hur det egna arbetet kan stärkas på andra sätt. Vi vill också att staden initierar en dialog med VGR kring utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Stina Svensson (FI)

§ 273 Svar på remiss - Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

N164-0816/21

Socialförvaltningen Centrum har 2021-09-29 upprättat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Yrkanden

Ulf Carlsson (MP) yrkar bifall till yrkande från (FI), (V), (MP). Se bilaga 8 till protokollet.

Jennifer Merelaid Hankins (V) yrkar bifall till yrkande från (FI), (V), (MP).

Masoud Vatankhah (FI) yrkar bifall till yrkande från (FI), (V), (MP).

Lisen Kindbom (S) yrkar bifall till yrkande från (S). Se bilaga 9 till protokollet.

Kristina Bergman Alme (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Per Holm (D) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ulf Carlsson (MP) yrkar på att propositionsordningen ska vara sådan att de tre föreslagna beslutsmeningarna i den remitterade motionen ska behandlas var för sig.

Propositionsordning

Ordförande Nina Miskovsky (M) ställer proposition på motionens tre förslag var för sig.

Ordförande Nina Miskovsky (M) ställer proposition på att avstyrka respektive tillstyrka motionens första förslag och finner att nämnden beslutar att avstyrka detta förslag.

Ordförande Nina Miskovsky (M) ställer proposition på att avstyrka respektive tillstyrka motionens andra förslag och finner att nämnden beslutar att avstyrka detta förslag.

Omröstning begärs.

Omröstning

Ja avser att avstyrka motionens andra förslag.

Nej avser att tillstyrka motionens andra förslag.

Sex ledamöter röstar Ja: Per Holm (D), Kristina Bergman Alme (L), Ann-Christin Nilsson (L), Stefan Persson (M), Agneta Kjaerbeck (SD), Nina Miskovsky (M).

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2021-10-19

Fem ledamöter röstar Nej: Claes Söderling (S), Jennifer Merelaid Hankins (V), Ulf Carlsson (MP), Lisen Kindbom (S), Masoud Vatankhah (FI).

Ordförande Nina Miskovsky (M) finner att nämnden därmed beslutar att avstyrka motionens andra förslag.

Propositionsordning

Ordförande Nina Miskovsky (M) ställer proposition på att avstyrka respektive tillstyrka motionens tredje förslag och finner att nämnden beslutar att tillstyrka detta förslag.

Ordförande Nina Miskovsky (M) frågar därefter nämnden om nämnden kan översända förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret samt förklara paragrafen omedelbart justerad och finner att nämnden beslutar så.

Beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionens två första förslag om att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer, samt ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.

Socialnämnden Centrum tillstyrker motionens tredje förslag om att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Socialnämnden Centrum översänder socialförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Dag för justering

2021-10-19

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2021-10-19

Vid protokollet

Sekreterare

Lovisa Varenius

Ordförande

Nina Miskovsky

Justerande

Ulf Carlsson

Yrkande
2021-04-21

(Fi, V, Mp)
Ärende nr 17

Yrkande angående – Svar på remiss angående motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Förslag till beslut

I nämnden:

- Socialnämnden Centrum tillstyrker motionens första förslag.
- Socialnämnden Centrum tillstyrker motionens andra förslag.
- Socialnämnden Centrum tillstyrker motionens tredje förslag.
- Socialnämnden Centrum översänder socialförvaltningens tjänsteutlåtande med ändringar enligt detta yrkande som eget yttrande till stadsledningskontoret.
- Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Yrkandet

Vi rödgrönrosa i Fi, V och MP välkomnar denna motions förslag, och att förvaltningen tillstyrker beslutsats tre. Vi anser att nämnden bör tillstyrka motionen i sin hehet.

Genomgången i tjänsteutlåtandet av existerande rutiner och verksamhet menar vi visar att staden idag inte fullt ut täcker motionens förslag, som bland annat går ut på att starta en ny lågtröskelverksamhet för samtalsstöd för personer med traumatiska erfarenhet, där Respons alkoholrådgivning nämns som förebild.

Tjänsteutlåtandet listar förtjänstfullt de mottagningar som Göteborgs Stad idag driver, men ingen av dem motsvarar det som föreslås startas i motionens första beslutsats. Den mottagning som föreslås komplettera de existerande skulle, likt Respons, vara till för de personer som självidentifierar sig som i behov av stöd och under längre tid. Det kan röra sig om övergrepp i barndom som behöver bearbetas i enskilda samtal, eller i grupp. Detta skiljer sig från t.ex. Kriscentrum för kvinnors erbjudande om samtalsstöd till de som är i en mer akut fas, även om en väg framåt är om de skulle bredda sin verksamhet till att innefatta motionens förslag.

Vi menar att det vore förtjänstfullt att införa motionens förslag i Göteborg. Så här

beskrivs verksamheten i Socialförvaltningen Sydvästs tjänsteutlåtande på remissvar på motionen:

Idag uppfattas det som svårt att få tillgång till rätt vårdinsats och köerna är långa. Inom kommunal verksamhet kan det handla om att se över och stärka Kriscentrum för kvinnor samt kvinno- och tjejjourers möjlighet att erbjuda långsiktigt samtalsstöd.

Vi noterar också att förvaltningen för Nämnden för funktionsstöd tillstyrker motionen, och skriver:

Förvaltningen är positiv till motionärens intentioner och anser att en eventuell utredning bör innehålla målgruppsbaserade behovsanalyser för att få kunskap om behovet av stödsamtalsinsatser i stadens regi.

Gällande motionens andra beslutssats kring att stärka stadens arbete övergripande kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter menar vi att ett bifall till denna beslutssats på ett fördelaktigt skulle kunna lyftas in i arbetet med behandlingen av Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2021–2024.

Gällande motionens tredje beslutssats delar vi förvaltningens bedömning att det är angeläget att inleda dialogen med VGR om utökade vårdinsatser, inte minst mot bakgrund av den aviserade stängningen av Beroendemottagning Olskroken Team Kvinnor.

Yrkande

Socialdemokraterna

2021-10-14

Ärende 17

Yrkande angående motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Förslag till beslut

I socialnämnd Centrum:

1. Socialnämnden Centrum tillstyrker motionens andra förslag om att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.
2. Socialnämnden Centrum tillstyrker motionens tredje förslag om att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.
3. Socialnämnden Centrum avstyrker motionens första förslag om att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer.

Yrkandet

Våld i nära relation är en av vår tids största samhällsproblem. Den socialdemokratiska regeringen har gjort tydligt att detta är en högt prioriterad fråga, vilket inte minst de 40 åtgärder som syftar till att bekämpa mäns våld mot kvinnor, och som presenterades i juni, vittnar om. Pandemin har skapat en situation präglad av isolering för många, vilket bland annat Jämställdhetsmyndigheten uppmärksammat.

Att man som våldsutsatt inte får rätt hjälp är allvarligt. Göteborgs stads arbete med denna fråga behöver stärkas. Samtidigt är det viktigt att påpeka att regionen har ett mycket viktigt ansvar i att erbjuda de rätta vårdinsatserna, i rätt tid. En dialog med regionen i frågan vore emellertid positivt. Att inrätta en ny, kommunal verksamhet tror vi inte är rätt väg att gå, då vi menar att det finns en viktig gränsdragning att göra vad gäller ansvarsfrågan.

Vi vill i sammanhanget understryka att det är viktigt att säkerställa goda förutsättningar för stadens egna samtalsmottagningar i form av tillräcklig bemanning och hållbar arbetssituation, så att de långa väntetiderna kan reduceras.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-09-29

Diarienummer N164-0816/21

Handläggare

Marie Larsson, Lisa Nadén

Telefon: 031-367 90 16

E-post: marie.larsson@socialcentrum.goteborg.se

Svar på remiss - Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionens två första förslag om att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer, samt ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.

Socialnämnden Centrum tillstyrker motionens tredje förslag om att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Socialnämnden Centrum översänder socialförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialnämnden Centrum har att yttra sig om en motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter. Mot bakgrund av uppfattning att Göteborgs Stad inte har tillräckligt stöd att erbjuda personer som utsatts för våld i nära relationer och sexuellt våld och som har traumatiska erfarenheter, föreslås i motionen ett antal åtgärder för att stärka arbetet. Förvaltningens avstyrker två av förslagen då bedömning är att staden omhändertar dem genom redan befintlig verksamhet eller aktiviteter i det förslag till handlingsplan som redan är framtaget. Behoven inom området våld i nära relationer är väl utredd inom ramen för förslaget till handlingsplan.

Förvaltningen tillstyrker det tredje förslaget om dialog och samarbete med hälso- och sjukvården.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Våld i nära relationer medför stora kostnader för samhället och individer utsatta för brott. För individen kan våldsutsattheten medföra sjukfrånvaro och minskad arbetsförmåga. Om det trauma som den utsatta har upplevt inte bemöts och behandlas på rätt sätt, kan behoven bli långvariga och även förvärras. Att erbjuda samtalsstöd i olika form kan

därför ha positiva effekter, på kort och lång sikt, och såväl ur samhällsekonomisk som social dimension. Det kan ses som en samhällsekonomisk investering för såväl den enskilde invånaren som för samhället i stort.

Göteborgs Stad har idag samtalsmottagningar som möter våldsutsatta och personer utsatta för sexuellt våld och som har traumatiska erfarenheter. Vid full personalstyrka bedömer förvaltningen att behovet av akuta insatser i öppen form kan tillgodoses.

Personalfrånvaro, såsom sjukskrivning, får dock direkt påverkan på tillgängligheten och i perioder kan det uppstå oönskad väntetid. Om staden ska utöka stödet till målgrupperna behöver det ske i alla delar av kedjan, inte minst i den myndighetsutövande delen av socialtjänsten som har att bedöma och besluta om insatser. Det är viktigt att det stöd som erbjuds den våldsutsatta matchar behovet och utförs av rätt huvudman.

Frågan om ansvarsfördelning mellan kommun och hälso- och sjukvården som aktualiseras i motionen är central för vilka insatser som ska erbjudas den enskilde. Det är viktigt att klargöra hur kommunens samtalsstöd och psykosociala stöd till följd av traumatiska erfarenheter gränsar till sjukvårdens traumabehandling, och behandling av ångest och depression som kan vara en följd av trauma.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Våld i nära relationer är ett folkhälsoproblem och en kränkning av mänskliga rättigheter som kan få allvarliga konsekvenser för den som drabbas. Socialtjänsten har enligt socialtjänstlagen ett särskilt ansvar att ge stöd och skydd till kvinnor utsatta för våld i nära relationer, till utsatta barn och till brottsutsatta personer. Socialtjänsten ska även verka för att personer som utsatt närstående för våld och andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Kommunen har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Det innebär dock ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän.

Att barn och vuxna som är utsatta för våld i nära relation eller sexuellt våld får stöd och hjälp utifrån sina behov är av yttersta vikt. Att ha utsatts för våld i nära relation och sexuellt våld, innebär många gånger ett trauma vilket behöver bemötas och i en del komplexa fall behandlas med vårdinsatser.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2021-10-12.

Bilagor

1. Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Ärendet

Socialnämnden Centrum har att yttra sig om en motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter. Motionen har översänts för yttrande till Socialnämnden Centrum, Socialnämnden Sydväst, Nämnden för funktionsstöd och Äldre- samt vård- och omsorgsnämnden. Hälso- och sjukvårdsnämnden Göteborg ges tillfälle att yttra sig i ärendet. Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 31 oktober 2021.

Beskrivning av ärendet

Att ha blivit utsatt för våld i nära relation, sexuellt våld och övergrepp och hedersrelaterat våld är traumatiska händelser. Socialtjänsten erbjuder insatser i form av stöd och skydd utifrån den utsattas behov. Motionären menar att Göteborgs Stad inte har tillräckligt stöd att erbjuda personer som utsatts för våld i nära relationer och sexuellt våld och som har traumatiska erfarenheter. Motionären betonar att kommunen inte ska erbjuda terapi eller behandling som faller inom hälso- och sjukvårdens ansvar men pekar samtidigt på att köerna till vårdinsatser är långa. Mot den bakgrund föreslår motionären att:

1. Socialnämnd Centrum ges i uppdrag att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter samt utsatta för sexuellt våld, och återrapportera till kommunfullmäktige.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen avstyrker motionens två första förslag och tillstyrker det tredje.

Förvaltningen är positiv till intentionen i motionen. Bakgrunden till förvaltningens bedömning är, som beskrivs i yttrandet, att Göteborgs Stad redan idag har specialiserade samtalsmottagningar som vänder sig till personer utsatta för våld i nära relationer samt sexuellt våld och som har traumatiska erfarenheter. Mottagningarna finns inom socialförvaltningen Centrum och vänder sig till personer som bor i hela Göteborg. Göteborgs Stad ger också bidrag till ett antal föreningar som ger stöd till personer utsatta för våld i nära relationer. Inom den myndighetsutövande socialtjänsten ligger uppdraget att utreda och bevilja individuellt bistånd för att tillgodose behov av stöd utifrån bland annat våldsutsatthet.

Det pågår en översyn av socialtjänstlagen som föreslår öppna upp de begränsningar som idag finns för kommuner att erbjuda långvariga individanpassade insatser utan biståndsprövning. En utredning om att inrätta en mottagning som erbjuder långvarigt stöd så som åsyftas i motionen, bör avvakta tills ny lagstiftning har trätt i kraft och som i så fall möjliggör för kommunen att tillhandahålla utökade psykosociala stödinsatser utan individuell biståndsbedömning. Även om lagstiftningen ändras så bör dock en utredning om förstärkt stöd till målgrupperna belysa alla delar av kedjan. Det gäller inte minst i den myndighetsutövande delen av socialtjänsten som har att ta emot ansökningar och anmälningar för att bedöma och besluta om insatser. Det är viktigt att det stöd som

erbjuds den våldsutsatta matchar behovet. I detta ingår också att se till andra huvudmäns ansvar.

Förvaltningen bedömer vidare att frågan hur Göteborgs Stad kan stärka arbetet kring våldsutsatta personer omhändertas i det förslag till ny plan mot våld i nära relationer som förvaltningen har arbetat fram.

Förvaltningen instämmer i att det finns behov av stärkt samverkan med hälso- och sjukvården, varför förvaltningen tillstyrker förslaget att initiera dialog med Västra Götalandsregionen kring förtydligande av ansvarsfördelning och stärkt stöd till målgruppen.

Befintlig verksamhet avseende våld i nära relationer i kommunal regi

Till socialförvaltningen Centrums myndighetsövning och resursenheter, inklusive resursteam heder, kan invånare i stadsområdet ansöka om stöd, skydd och rådgivning gällande våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. I förvaltningen finns också Dialoga, stadens kompetenscentrum om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. Genom Dialoga ger förvaltningen kompetensstöd och utbildning inom våld i nära relation till andra professionella, exempelvis kring betydelsen av rätt bemötande till personer som upplevt våld i nära relationer samt förändringsarbete med personer som har ett våldsamt beteende. I förvaltningen finns stadens övergripande samordnare för frågor om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Vidare finns i socialförvaltningen Centrum stadenövergripande specialiserade mottagningar enligt nedan, som erbjuder stöd till barn och vuxna inom våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, brottsutsatthet, prostitution och människohandel.

Våld i nära relation är en fråga som både myndighetsutövning och utförare har haft ett särskilt fokus på under senare tid, framför allt med anledning av pandemin. I de uppföljningar som gjorts i staden har man inte noterat ett ökat behov av stöd och insatser, men följer noga situationen och utvecklingen nu när restriktionerna lättar. Även andra verksamheter, vars grunduppdrag är att ge stöd inom andra områden, arbetar för att uppmärksamma förekomst av våld och annan social utsatthet och kan erbjuda visst stöd. Det görs i enlighet med styrdokument i form av planer och program som är beslutade på området. I första hand avses plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor, plan för jämställdhet, plan för arbete med sexuell och reproduktiv hälsa och plan för en jämlik stad. Förvaltningen har även arbetat fram ett förslag på ny plan mot våld i nära relationer som är översänd för beslut, men för närvarande återremitterad. Styrdokumentet anger inriktning och åtgärder i arbetet, som överensstämmer med motionens intentioner.

Stadenövergripande mottagningar

- Kriscentrum för kvinnor vänder sig till våldsutsatta kvinnor. Även kvinnor som utövats våld kan vända sig till mottagningen.
- Stödcentrum för brottsutsatta vänder sig till personer som varit utsatta för brott, inte sällan sexualbrott, till vittnen och närstående.
- Mikamottagningen möter personer som har erfarenhet av sex mot ersättning eller att skada sig med sex, samt närstående.

- Regionkoordinator mot människohandel möter personer som varit utsatta för människohandel alla ändamål.
- Kriscentrum för män vänder sig till personer som utsatt andra för våld i nära relationer samt våldsutsatta personer.
- KAST – köpare av sexuella tjänster – möter personer som har köpt sexuella tjänster eller har ett destruktivt sexuellt beteende samt anhöriga.
- Barnahus finns till för barn som misstänks vara utsatta för våld, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuella övergrepp och kvinnlig könsstympning.
- Regionalt stödcentrum för personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck, drivs av socialförvaltningen Centrum enligt avtal med tio kranskommuner. Verksamheten är under uppstart.

Verksamheterna erbjuder samtalsstöd, individuellt och i grupp, och vänder sig till invånare i hela Göteborg (och i vissa fall enligt avtal i fler kommuner i regionen). Samtliga verksamheter är hbtq-diplomerade och medarbetarna har kunskap och erfarenhet att möta hbtq-personer. Tillgänglighet och tidiga insatser är viktiga faktorer i verksamheternas grunduppdrag, vilket kommer till uttryck av att personer inom respektive målgrupp kan vända sig direkt till verksamheten. Sammantaget möter mottagningarna närmare 2000 personer per år.

En stor andel av de som söker stöd hos nämnda mottagningar har varit med om traumatiska händelser. Att bli utsatt för våld i nära relation och sexuellt våld innebär många gånger i sig ett trauma. Bemötandet är då avgörande för hur den utsatta återhämtar sig. Om de traumatiska erfarenheterna inte bemöts på rätt sätt, riskerar konsekvenserna av våldet att förlängas och förstärkas.

Personalen har bred kompetens för sina uppdrag. Samtliga är socionomer med vidareutbildning. Majoriteten har en grundläggande traumaorienterad utbildning med fokus på metoder som innefattar traumamedveten omsorg, stabilisering och stödjande samtal. Samtalsstödet som ges utifrån utsattheten och att våldet ska upphöra, kombineras ofta med stabiliserande, stödjande och trygghetsskapande insatser med anledning av de upplevda traumatiska händelserna. Det görs för att förhindra att problemen fördjupas och utvecklas till långvariga och komplexa traumatiska besvär, såsom posttraumatiskt stressyndrom, PTSD. Tillstånd som PTSD kräver traumabehandling och andra vårdinsatser inom ramen för hälso- och sjukvård.

Förvaltningen bedömer att det finns förutsättningar i form av kunskap och erfarenhet att bemöta och stödja personer som har varit med om traumatiska händelser, inom ramen för grunduppdraget utifrån det kommunala ansvaret.

Ideella kvinnojourer

Socialnämnden Centrum ger omfattande föreningsbidrag till ett flertal kvinnojourer som har god kompetens och lång erfarenhet av att möta våldsutsatta kvinnor med traumatiska erfarenheter. Socialnämnden Centrum beviljade under hösten extra bidrag till Bojen för att kunna stärka upp stödet till deras målgrupp våldsutsatta barn och vuxna. Förvaltningen har ett pågående IOP-avtal med Räddningsmissionen och Skyddsvärnet för tillgång till jourplatser och utveckling av insatser till kvinnor i särskilt utsatta situationer, till exempel människohandel, hedersrelaterat våld och förtryck och annan våldsutsatthet.

Utöver det arbetar förvaltningen nu fram förslag till IOP-avtal med flertal kvinnojourer. Syftet med avtalet är att förbättra stödet till målgruppen, öka tillgängligheten och

förbättra förutsättningarna att erbjuda insatser i ett tidigt skede. Genom partnerskapet ges förutsättningar för förbättrad samverkan mellan kvinnojourerna och kommunen.

Samverkan med hälso- och sjukvården

I en del fall behövs, utöver eller parallellt med psykosociala insatser, vårdinsatser för mer komplexa och svåra behov. Förvaltningen delar uppfattningen att det är svårt för utsatta personer med traumatiska besvär att få tillgång till vårdinsatser och traumabehandling inom sjukvården.

En fråga som görs aktuell i motionen är gränssnittet och ansvarsfördelning mellan kommun och hälso- och sjukvård. Förvaltningen ser behov av stärkt samverkan med hälso- och sjukvården och samarbete kring individer, samt ett förtydligande av respektive huvudmans lagreglerade ansvarar för målgruppen. Barnahus Göteborg och Regionalt stödcentrum för personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck, som nu startar upp, är exempel på verksamhet i samverkan där ingående aktörers ansvar och utförande är reglerat i avtal och överenskommelse, vilket underlättar samarbetet mellan parterna och ger större möjligheter för brukarna att få sammanhållna vård och stödinsatser.

Socialförvaltningen Centrum

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör

Svar på remiss - Motion om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

§ 254, N165-0305/21

Beslut

1. Socialnämnd Sydväst avstyrker motionens två första beslutssatser.
2. Socialnämnd Sydväst tillstyrker motionens tredje beslutssats.
3. Socialnämnd Sydväst antecknar yttrande från M, L och C till protokollet.
4. Socialnämnd Sydväst antecknar ett yttrande från SD till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden Sydväst har tillsammans med ett antal övriga nämnder fått en motion från kommunstyrelsen att ta ställning till. Motionen som behandlas handlar om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter. Motionen pekar på behovet att stärka möjligheten till mer långvarigt samtalsstöd kring trauma för våldsutsatta samt att detta bör vara kommunalt drivet.

Förvaltningen är överlag positiv till att se över behovet av långsiktigt stöd till våldsutsatta, både barn och vuxna. Det finns stora behov och stora vinster att göra. Förvaltningen vill betona vikten av att klargöra vårdens respektive kommunens ansvar gällande samtalsstöd och behandling samt se över möjligheten att stärka befintlig verksamhet snarare än att starta nya. Förvaltningen föreslår att socialnämnden tillstyrker motionen.

Handlingar

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 september 2021.

Yrkande från V och MP (med instämmande av FI) daterat den 27 oktober 2021.

Yrkanden

Ordförande Lena Olinder (M), å alliansens vägnar, och Marcus Lüthje (SD) yrkar att nämnden ska avstyrka beslutssats 1-2 i motionen men tillstyrka tredje beslutssatsen i motionen.

Kjell Larsson (D) biträder yrkandet från M, L, C och SD.

Christian Larsson (V) och Elias Ytterbrink (MP) yrkar bifall till yrkandet från V och MP, dvs bifall till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Eshag Kia (S) yrkar bifall till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer utifrån proposition på yrkandena finner att yrkandet från M, L, C, SD och D bifallits.

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2021-10-27

Protokollsanteckningar

Företrädarna för M, L och C antecknar följande till protokollet:

Vi avslår motionärens två första förslag till uppdrag och tillstyrker det tredje förslaget.

De två första förslagen avstyrks, då staden redan omhändertar dem genom befintlig verksamhet i det förslag till handlingsplan som är framtaget.

Uppdragen är riktade att utföras av Socialnämnd Centrum och i deras tjänsteutlåtande gör man denna bedömning, som vi väljer att gå på. Vi hänvisar till det tjänsteutlåtandet.

Företrädarna för SD antecknar följande till protokollet:

Det är lämpligt att nämnden avstyrker motionens två första förslag och tillstyrker det tredje. Intentionen i motionen är bra, men Göteborgs Stad har redan idag specialiserade samtalsmottagningar som vänder sig till personer utsatta för våld i nära relationer samt sexuellt våld och som har traumatiska erfarenheter. Mottagningarna finns inom socialförvaltningen Centrum och vänder sig till personer i hela Göteborg. Staden ger även bidrag till ett antal föreningar som ger stöd till personer utsatta för våld i nära relationer. Inom den myndighetsutövande socialtjänsten ligger uppdraget att utreda och bevilja individuellt bistånd för att tillgodose behov av stöd utifrån bland annat våldsutsatthet. Det pågår en översyn av socialtjänstlagen som föreslår öppna upp de begränsningar som idag finns för kommuner att erbjuda långvariga individanpassade insatser utan biståndsprövning.

En utredning om att inrätta en mottagning som erbjuder långvarigt stöd så som åsyftas i motionen, bör avvakta tills ny lagstiftning har trätt i kraft och som i så fall möjliggör för kommunen att tillhandahålla utökade psykosociala stödinsatser utan individuell biståndsbedömning. Även om lagstiftningen ändras, bör en utredning om förstärkt stöd till målgrupperna belysa alla delar av kedjan. Det gäller inte minst i den myndighetsutövande delen av socialtjänsten som har att ta emot ansökningar och anmälningar för att bedöma och besluta om insatser. Det är viktigt att det stöd som erbjuds den våldsutsatta är anpassat utefter behov. I det ingår även att se till andra huvudmäns ansvar.

Frågan om hur Göteborgs Stad kan stärka arbetet kring våldsutsatta personer, det omhändertars redan i det förslagen till ny plan mot våld i nära relationer som har arbetats fram.

Sverigedemokraterna instämmer däremot i att det finns behov av stärkt samverkan med hälso- och sjukvården, förvaltningen bör därför tillstyrka förslaget om att initiera dialog med Västra Götalandsregionen kring förtydligande av ansvarsfördelning och stärkt stöd till målgruppen.

Reservationer

Företrädarna för V och MP reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Företrädarna för S reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2021-10-27

Justering

Socialnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2021-10-27

Vid protokollet

Sekreterare

Niklas Hall

Ordförande

Lena Olinder (M)

Justerande

Christian Larsson (V)

Yrkande
2021-10-27

(V, MP)
Med instämmande av (Fi)
Ärende nr 16

Yrkande angående – Svar på remiss angående motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Förslag till beslut

I nämnden:

- Socialnämnden Sydväst bifaller tjänsteutlåtandets förslag till beslut

Yrkandet

Vi rödgrönrosa i Fi, V och MP välkomnar denna motions förslag, och att förvaltningen tillstyrker motionen. Vi anser att nämnden bör följa tjänsteutlåtandet och tillstyrka motionen i sin helhet.

Det som saknas idag är lågröskel samtalsstöd för alla som bär spåren av våld – oavsett var i livet de befinner sig nu. Det stöd som finns idag täcker inte behovet, och vi kan se att det kan lösas antingen genom att bredda existerande verksamhet eller starta ny. Så här motiverar förvaltningen att motionens ska tillstyrkas:

Idag uppfattas det som svårt att få tillgång till rätt vårdinsats och köerna är långa. Inom kommunal verksamhet kan det handla om att se över och stärka Kriscentrum för kvinnor samt kvinno- och tjejjourers möjlighet att erbjuda långsiktigt samtalsstöd.

Gällande gränssnittet kring traumabehandling delar vi förvaltningens bedömning att det är angeläget att med en utredning för att klargöra vilka behandlingsinsatser som olika aktörer har ansvar för att ge. Detta täcks i vår mening av motionens tredje beslutssats att inleda dialogen med VGR om utökade vårdinsatser. Detta är viktigt för målgruppen av kvinnor med missbruksproblematik, inte minst mot bakgrund av den aviserade stängningen av Beroendemottagning Olskroken Team Kvinnor.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-09-29

Diarienummer N165-0305/21

Handläggare

Emili Börjesson, Petra Dahl

Telefon: 031-366 56 92, 031 – 366 20 67

E-post: emili.borjesson@socialsydvast.goteborg.se

petra.dahl@socialsydvast.goteborg.se

Svar på remiss om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Förslag till beslut

1. Socialnämnd Sydväst tillstyrker motion om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter.
2. Socialnämnd Sydväst översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen

Sammanfattning

Socialnämnden Sydväst har tillsammans med ett antal övriga nämnder fått en motion från Kommunstyrelsen att ta ställning till. Motionen som behandlas handlar om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter. Motionen pekar på behovet att stärka möjligheten till mer långvarigt samtalsstöd kring trauma för våldsutsatta samt att detta bör vara kommunalt drivet.

Förvaltningen är överlag positiv till att se över behovet av långsiktigt stöd till våldsutsatta, både barn och vuxna. Det finns stora behov och stora vinster att göra. Förvaltningen vill betona vikten av att klargöra vårdens respektive kommunens ansvar gällande samtalsstöd och behandling samt se över möjligheten att stärka befintlig verksamhet snarare än att starta nya. Förvaltningen föreslår att socialnämnden tillstyrker motionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den ekonomiska dimensionen har stor koppling till den sociala dimensionen. Våld i nära relationer kostar samhället stora summor och att lägga resurser på långsiktigt stöd behöver sättas i perspektiv till de kostnader som är förknippade med våldsutsatthet, både på individnivå och samhällsnivå. Att satsa mer på samtalsstöd i olika form kan därför på lång sikt ha positiva effekter. Det kan därmed ses som en samhällsekonomisk investering som kan ha positiv effekt för den enskilde invånaren såväl som för samhället i stort.

Viktigt att klargöra är vilka kostnader som aktörer inom vården bör stå för innan kommunen utökar, stärker eller inrättar egna verksamheter. Att stärka en befintlig verksamhet, som till exempel Kriscentrum för kvinnor (KCK) borde vara mindre kostsamt än att inrätta en ny verksamhet. Förvaltningen ser därför att punkt tre i ärendet

är av stor vikt. Den utredning som Socialförvaltning Centrum får i uppdrag att göra bör titta noga på avgränsningar och ansvar gällande just vårdinsatser och behandling.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ärendet bedöms på sikt kunna ha positiv inverkan på invånares möjlighet till stöd som bidrar till en långsiktig återhämtning från traumatiska upplevelser kopplade till våld i nära relationer. Då kvinnor är de som oftast utsätts för våld i nära relationer och sexuellt våld kan det även ha positiv inverkan på jämställdheten. Det bör även ha positiva effekter på ett våldsoffers möjlighet att vara den förälder som barnet behöver. Även möjligheter till god hälsa stärks, då hälsan ofta är kraftigt försämrad hos offer för våld i nära relationer. För att barn, unga, vuxna och hela familjer ska kunna återhämta sig krävs långsiktigt stöd. Det bör även ha positiv inverkan på framtida relationer och familjer.

Viktigt är att fortsätta samverka med civilsamhällets aktörer, framförallt kvinnor- och tjejjourer som aktivt arbetar med frågan och ser behov av att kunna erbjuda rätt stöd redan under tiden som våldsoffer är placerade hos dem.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 20 oktober 2021.

Bilaga

1. Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter, Handling 2021 nr 89

Ärendet

Socialnämnden har fått tillfälle att yttra sig över motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter. Kommunstyrelsen har remitterat motionen till SN Sydväst, SN Centrum, Äldre, samt vård- och omsorgsnämnden, Nämnden för funktionsstöd samt Hälso- och sjukvårdsnämnden Göteborg. Motion handlar i korthet om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter, Handling 2021 nr 89.

Socialnämnden uppmanas att tillstyrka, avstyrka eller inte ta ställning till förslagen.

Svaret ska skickas till kommunstyrelsen senast 31 oktober 2021.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden Sydväst har fått tillfälle att yttra sig över en motion gällande att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Följande tre förslag lyfts i motionen:

1. Socialnämnd Centrum ges i uppdrag att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter samt utsatta för sexuellt våld, och åiterrapportera till kommunfullmäktige.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Förvaltningens bedömning

Behovet av långvarigt stöd för våldsutsatta barn och vuxna är stort. Det kan ta år att återhämta sig från en våldsam relation och utan stöd är risken för att utsatta går tillbaka till våldsutövaren stor. För både individens och samhällets skull är därför mer långvarigt samtalsstöd och behandling viktigt.

Idag uppfattas det som svårt att få tillgång till rätt vårdinsats och köerna är långa. Inom kommunal verksamhet kan det handla om att se över och stärka Kriscentrum för kvinnor samt kvinno- och tjejjourers möjlighet att erbjuda långsiktigt samtalsstöd. En målgrupp som bör beaktas i utredningen är kvinnor med missbruk då det inom förvaltningens boenden för personer i hemlöshet finns ett flertal utsatta kvinnor där det finns behov av att utveckla insatser för att möta dessa kvinnors behov.

Det är fortsatt viktigt att skilja på samtalsstöd och traumabehandling. En utredning bör klargöra vilka behandlingsinsatser som olika aktörer har ansvar för att ge, var kompetensen för traumabehandling finns samt titta på hur både barn och vuxna kan få snabbare tillgång till traumabehandling. Snabbare och enklare ingångar till vården kan minska risken för att till exempel PTSD utvecklas. En förhoppning är att det kan bidra till stärkt samverkan mellan socialtjänst och hälso- och sjukvården.

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen

Avdelningschef

Lotta Wikström

Anna Holmqvist

Tf. Förvaltningsdirektör

Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

§ 196, N161-0941/21

En remiss har inkommit till nämnden om motion från Stina Svensson (FI) som gäller arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter. Nämndens svar ska vara kommunstyrelsen till handa senast den 31 oktober 2021.

Beslut

1. Nämnden för funktionsstöd avstyrker motionen av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter med de synpunkter som framkommer i detta yrkande.
2. Nämnden för funktionsstöd översänder detta yrkande (protokollsbilaga 2) som sitt egna yttrande till stadsledningskontoret.
3. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Handlingar

Förvaltningen har den 5 oktober 2021 upprättat ett tjänsteutlåtande med en tillhörande bilaga. Förvaltningen föreslår att nämnden tillstyrker motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter med de synpunkter som framkommer i tjänsteutlåtandet, översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret och förklarar paragrafen omedelbart justerad.

SD har inkommit med ett skriftligt yrkande daterat den 18 oktober 2021, protokollsbilaga

1. SD föreslår att nämnden avstyrker motionens två första förslag om att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer, samt ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas och tillstyrker motionens tredje förslag om att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

M, L och KD har inkommit med ett skriftligt yrkande daterat den 25 oktober 2021, protokollsbilaga 2. M, L och KD föreslår att nämnden avstyrker motionen av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter med de synpunkter som framkommer i detta yrkande, översänder detta yrkande som sitt eget yttrande till stadsledningskontoret och förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Fortsättning § 196

Yttrande

FI, V och MP har inkommit med ett skriftligt yttrande daterat den 25 oktober 2021, protokollsbilaga 3, om att motionen bör tillstyrkas i sin helhet.

Yrkanden

Bruno Tiozzo (M) yrkar med instämmande av M och L samt Peter Svanberg (D) och D bifall till skriftligt yrkande från M, L och KD, protokollsbilaga 2, om att avstyrka motionen och i stället anta det skriftliga yrkandet.

Andre vice ordförande Åsa Nilsen (FI) yrkar med instämmande av FI, V och MP samt Håkan Hallengren (S) och S bifall till förvaltningens förslag att tillstyrka motionen.

Krista Femrell (SD) yrkar bifall till skriftligt yrkande från SD, protokollsbilaga 1, om att bara tillstyrka en del av motionen.

Propositionsordning

Ordförande Jens Adamik (L) ställer proposition på yrkandena, och finner att Bruno Tiozzos (M) yrkande att avstyrka motionen och anta skriftligt yrkande från M, L och KD vinner bifall.

Votering begärs.

Voteringsordning om motförslag

Ordförande Jens Adamik (L) utser, då tre olika förslag till beslut föreligger, Bruno Tiozzos (M) yrkande till huvudförslag.

Nämnden godkänner följande voteringsordning för att utse ett motförslag:

Ja-röst för att som motförslag bifalla andre vice ordförande Åsa Nilsens (FI) yrkande om förvaltningens förslag att tillstyrka motionen.

Nej-röst för att som motförslag bifalla Krista Femrells (SD) yrkande att bifalla skriftligt yrkande från SD om att bara tillstyrka en del av motionen.

Omröstning om motförslag

Håkan Hallengren (S), Alice Vernersson (V), Klas Eriksson (D), Sophia Nilsson (MP), Joakim Hagberg (S), Peter Svanberg (D) och andre vice ordförande Åsa Nilsen (FI) röstar ja.

Krista Femrell (SD) röstar nej.

Bruno Tiozzo (M), Mattias Gerdås (L) och ordförande Jens Adamik (L) avstår från att rösta.

Utdrag ur protokoll (nr 10)
Sammanträdesdatum: 2021-10-27

Fortsättning § 196

Med sju röster ja och en röst nej bifaller nämnden andre vice ordförande Åsa Nilsens (FI) yrkande som motförslag.

Voteringsordning

Nämnden godkänner följande voteringsordning:

Ja-röst för att bifalla Bruno Tiozzos (M) yrkande att avstyrka motionen och i stället anta skriftligt yrkande från M, L och KD.

Nej-röst för att bifalla andre vice ordförande Åsa Nilsens (FI) yrkande att bifalla förvaltningens förslag att tillstyrka motionen.

Omröstning

Klas Eriksson (D), Bruno Tiozzo (M), Mattias Gerdås (L), Peter Svanberg (D), Krista Femrell (SD) och ordförande Jens Adamik (L) röstar ja.

Håkan Hallengren (S), Alice Vernersson (V), Sophia Nilsson (MP), Joakim Hagberg (S) och andre vice ordförande Åsa Nilsen (FI) röstar nej.

Med sex röster ja och fem röster nej avstyrker nämnden motionen om arbetet med våldutsatta i nära relation och antar i stället det skriftliga yrkandet från M, L och KD.

Justering

Den 27 oktober 2021.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelse

Utdrag ur protokoll (nr 10)
Sammanträdesdatum: 2021-10-27

Vid protokollet

Sekreterare

Viktor Jakobsson Rikenberg

Ordförande

Jens Adamik (L)

Justerande

Åsa Nilsen (FI)

Yrkande

21-10-18

Ärende nr 10

Yrkande angående – Svar på remiss -Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Förslag till beslut

I nämnden:

1. Nämnden för funktionsstöd avstyrker motionens två första förslag om att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer, samt ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.
2. Nämnden för funktionsstöd tillstyrker motionens tredje förslag om att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Yrkandet

Det är lämpligt att nämnden avstyrker motionens två första förslag och tillstyrker det tredje. Intentionen i motionen är bra, men Göteborgs Stad har redan idag specialiserade samtalsmottagningar som vänder sig till personer utsatta för våld i nära relationer samt sexuellt våld och som har traumatiska erfarenheter. Mottagningarna finns inom socialförvaltningen Centrum och vänder sig till personer i hela Göteborg. Staden ger även bidrag till ett antal föreningar som ger stöd till personer utsatta för våld i nära relationer. Inom den myndighetsutövande socialtjänsten ligger uppdraget att utreda och bevilja individuellt bistånd för att tillgodose behov av stöd utifrån bland annat våldsutsatthet. Det pågår en översyn av socialtjänstlagen som föreslår öppna upp de begränsningar som idag finns för kommuner att erbjuda långvariga individanpassade insatser utan biståndsprövning.

En utredning om att inrätta en mottagning som erbjuder långvarigt stöd så som åsyftas i motionen, bör avvakta tills ny lagstiftning har trätt i kraft och som i så fall möjliggör för kommunen att tillhandahålla utökade psykosociala stödinsatser utan individuell biståndsbedömning. Även om lagstiftningen ändras, bör en utredning om förstärkt stöd till målgrupperna belysa alla delar av kedjan. Det gäller inte minst i den myndighetsutövande delen av socialtjänsten som har att ta emot ansökningar och anmälningar för att bedöma och besluta om insatser. Det är viktigt att det stöd som erbjuds den våldsutsatta är anpassat utefter behov. I det ingår även att se till andra huvudmäns ansvar.

Frågan om hur Göteborgs Stad kan stärka arbetet kring våldsutsatta personer, det omhändertars redan i det förslaget till **ny plan mot våld i nära relationer** som har arbetats fram.

Sverigedemokraterna instämmer däremot i att det finns behov av stärkt samverkan med hälso-och sjukvården, förvaltningen bör därför tillstyrka förslaget om att initiera dialog med Västra Götalandsregionen kring förtydligande av ansvarsfördelning och stärkt stöd till målgruppen.

Yrkande (M, L, Kd)

2021-10-25

10

Svar på motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter.

Förslag till beslut

I nämnden för funktionsstöd:

1. Nämnden för Funktionsstöd avstyrker motionen av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter med de synpunkter som framkommer i detta yrkande.
2. Nämnden för funktionsstöd översänder detta yrkande som sitt egna yttrande till stadsledningskontoret.
3. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Yrkandet

Motionen från Stina Svensson (FI) har ett beaktansvärt ändamål och tar upp viktiga frågor som staden och nämnden för funktionsstöd behöver arbeta mer med. Den inkomna motionen från Stina Svensson (FI) innehåller tre olika förslag att ta ställning till

- att utreda hur Göteborgs Stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter samt utsatta för sexuellt våld
- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas och att
- initiera dialog med Västra Götalandsregionen (VGR) och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Nämnden för funktionsstöd har inte möjlighet att yttra sig om behov och insatser som andra nämnder har och genomför. Vi yttras oss endast utifrån vår nämnds syn och hur det påverkar vår förvaltning och de brukare som vi möter. Det finns inga uppgifter i yrkandet som tyder på att det finns behov av en sådan verksamhet som det talas om i motionen. Ett först steg vore att först ta reda på om behovet fanns innan en utredning om ett inrättande av en verksamhet ska göras. Det pågår ett arbete i staden med handlingsplanen för våld i nära relation. Då handlingsplanen för våld i nära relation hanterar de två första punkterna i Stina Svensson (FI):s motion bör dessa avstyrkas.

Av det som framkommer i motionen från Stina Svensson (FI) skulle den verksamhet som den föreslår hamna i gränslandet mellan regionens behandlande och terapeutiska uppdrag och kommunens stödjande ansvar. Om en sådan verksamhet skulle utredas skulle en dialog och ett samarbete mellan staden och regionen vara av vikt för att klargöra

gränsdragningarna mellan verksamheterna och hitta gemensamma beröringspunkter. Då det dubbla huvudmannskapet inom detta område är en så central del i hur Sverige styrs förutsätter vi att detta berörs i handlingsplanen för vård i nära relation och om det inte görs behöver detta hanteras där.

Då mycket av motionen av Stina Svensson (FI) inte berör verksamheten eller brukarna för nämnden för funktionsstöd är det viktigt att lyfta in aspekter där vår nämnd har en unik kunskap. Våld mot personer med funktionsnedsättningar kan yttra sig på olika sätt. Ofta diskuteras frågor om våld i termer av psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld medan så kallat funktions-hinderspecifikt våld är mindre omdiskuterat. Med funktionshinderspecifikt våld avses våld som särskilt riktar sig mot den enskildes funktionsnedsättning eller alternativt mot det behov av stöd som den enskilde har till följd av sin funktionsnedsättning. Det är därför viktigt att i allt arbete med våld i nära att ha med ett funktionshinderperspektiv.

Personer med funktionsnedsättningar befinner sig ofta i speciellt sårbar, risk och utsatt situation vad avser våld i nära relation. Detta då många lever i en direkt beroendeställning till anhöriga och/eller personal och kan ha svårt att kommunicera erfarenheter och upplevelser av våld till, till exempel en vårdinstans, socialtjänst/bistånds-bedömare, polis eller annan personal i personens närhet. Nämnden menar därför att all personal i staden som arbetar med våld i nära behöver ha särskild kompetens inom funktionshinders området för att möta upp alla personer som utsatta för våld i nära relation utifrån den enskildes behov.

Yttrande
2021-10-25

(Fi, V, Mp)
Ärende nr 10

Yttrande angående – Svar på remiss angående motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Yttrande

Vi rödgrönrosa i Fi, V och MP välkomnar motionens förslag, och att förvaltningen tillstyrker motionen. Vi anser att nämnden bör tillstyrka motionen i sin helhet.

Att personer med en normbrytande funktionalitet kan vara dubbelt drabbade i att de både utsatts för våld, men också har svårare att få bra stöd av det allmänna. Detta lyfts fram på ett bra sätt i tjänsteutlåtandet. Att utreda hur detta utökade stöd kan ges blir viktigt för denna målgrupp, oavsett om det sker i ny verksamhet, utökning av befintlig kommunal eller i samverkan med civilsamhällets organisationer.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-10-05

Diarienummer N161-0941/21

Handläggare

Magdalena Zeijlon

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: magdalena.zeijlon@funktionsstod.goteborg.se

Svar på motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd tillstyrker motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter med de synpunkter som framkommer i tjänsteutlåtandet.
2. Nämnden för funktionsstöd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.
3. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Nämnden ska yttra sig över en inkommen motion av Stina Svensson (FI). Motionen innehåller tre olika förslag att ta ställning till; att utreda hur Göteborgs Stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter samt utsatta för sexuellt våld; att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas och att; initiera dialog med Västra Götalandsregionen (VGR) och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Förvaltningen ser positivt på förslaget att utreda hur staden kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för personer som erfarit våld och/eller sexuellt våld i nära relationer.

Förvaltningen för funktionsstöd anser att en utredning bör innehålla tydliga målgruppsbaserade behovsanalyser och inkludera en undersökning av hur likvärdig tillgång- och tillgänglighet till kvalitativt samtalsstöd för våldsutsatta personer med funktionsnedsättning kan säkerställas. Dessutom bör en utredning undersöka och tydliggöra gränsdragningen mellan hälso- och sjukvårdens ansvar och det kommunala uppdraget.

Att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer kan stärkas är ett uppdrag som förvaltningen anser med fördel kan omhändertas i hanteringen av återremissbehandlingen av Göteborg Stads plan mot våld i nära relationer 2021-2024. Planen innehåller formulerade mål på området och förvaltningen anser därför att frågan kan integreras i det fortsatta arbetet med planen.

Förvaltningen har avslutningsvis inga särskilda synpunkter på frågan om att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Av motionen framgår att det föreslagna samtalsstödet i stadens regi bör vara subventionerat men motionen innehåller inga kostnadskalkyler för den föreslagna insatsen. Förvaltningen bedömer dock att ett subventionerat stöd för våldsutsatta med funktionsnedsättning skulle gynna gruppen. Detta då personer med funktionsnedsättning generellt sett lever under sämre ekonomiska villkor än andra grupper i befolkningen.

I ett första skede handlar förslaget om att utreda, ta fram förslag och att initiera dialog i frågan om samtalsstöd för våld i nära relationer. De lagda förslagen bedöms därför inte ha någon kortsiktig inverkan på nämnden för funktionsstöds budget. Förvaltningen bedömer däremot att det är viktigt att Socialnämnd Centrum utreder de ekonomiska konsekvenserna för respektive nämnd i relation till deras förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Våld mot personer med funktionsnedsättningar kan yttra sig på olika sätt. Ofta diskuteras frågor om våld i termer av psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld medan så kallat funktionshinderspecifikt våld är mindre omdiskuterat. Med funktionshinderspecifikt våld avses våld som särskilt riktar sig mot den enskildes funktionsnedsättning eller, alternativt mot det behov av stöd som den enskilde har till följd av sin funktionsnedsättning.

Våld som riktas mot personer med funktionsnedsättning, oavsett om det är funktionshinderspecifikt eller inte riskerar att få allvarligt negativa konsekvenser för den enskildes mänskliga rättigheter. I Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning lyfts flera av de rättighetsområden som särskilt riskerar att påverkas av våldsutövning gentemot den enskilde med funktionsnedsättning. Bland dessa kan nämnas,

- Rätt till ett tryggt liv
- Rätt till ett självständigt liv
- Rätt till bästa möjliga hälsa
- Rätt till information och kommunikation

Personer med funktionsnedsättningar befinner sig ofta i speciellt sårbar och riskutsatt situation vad avser våld i nära relation (VINR). Detta då många lever i en direkt beroendeställning till anhöriga och/eller personal och kan ha svårt att kommunicera erfarenheter och upplevelser av våld till, till exempel en vårdinstans, socialtjänst/biståndsbedömare, polis eller annan personal i personens närhet. Förvaltningen menar därför att motionärens förslag kan vara särskilt angelägna för nämndens målgrupp.

Förvaltningen bedömer att föreslagna insatser i förlängningen skulle kunna bidra positivt till våldsutsatta inom gruppen, personer med funktionsnedsättning och ha en

positiv inverkan för den enskilda våldsutsatta. Detta förutsatt att förslagen genomförs med särskilda beaktanden av personer med funktionsnedsättnings utsatthet och behov.

Samverkan

Information om ärendet lämnas i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 20 oktober 2021.

Bilagor

1. Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Ärendet

Nämnden har fått en motion från Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter. Svaret skall vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 31 oktober 2021.

Beskrivning av ärendet

Motionen

Den aktuella motionen som nämnden ska yttra sig över behandlar frågan om att stärka, utveckla och utöka arbetet mot våldsutsatta i nära relationer.

Motionären framför att offer för våld ofta lever med trauman som inte enbart yttrar sig i fysiska spår hos den utsatte utan även kan leda till långvariga trauman som kan komma till uttryck i ångest och depression hos den enskilde. Motionären framhåller vidare att kommunen har ett ansvar för området, VINR både via socialtjänstens uppdrag och ur ett folkhälsoperspektiv och framför att, hjälp och stöd för våldsutsatta efter det akuta skedet saknas i Göteborg idag. Kvinnor, barn samt unga hbtq-personer lyfts som särskilda grupper i motionen.

I motionen beskrivs skillnaden mellan samtalsstöd kring trauma och vårdens trauma-behandling och terapi. Enligt motionären handlar vårdens stöd om diagnoser och behandlingar medan ett samtalsstöd istället kan syfta till så kallade, *stabiliserande insatser och enklare strategier för att den enskilde ska må bättre*.

Motionären menar att behov av samtalsstöd för den våldsutsatta kan kvarstå under lång tid och att det därför finns ett behov av ett mer långsiktigt stöd än det stöd som idag erbjuds av vård eller socialtjänst. I motionen beskrivs Respons alkoholordgivning, som en förebild för den form av verksamheter motionären vill se inom området, samtalsstöd för personer utsatta för våld i nära relation. Vidare vill motionären att staden ska stärka sitt arbete kring våldsutsatta generellt och att dialog initieras med huvudmannen för hälso- och sjukvården.

Motionen har sammanlagt tre förslag till beslut att ta ställning till:

1. Socialnämnd Centrum ges i uppdrag att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter samt utsatta för sexuellt våld, och återrapportera till kommunfullmäktige.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen menar att frågan om stöd för personer utsatta för våld i nära relation är angelägen och är generellt positiv till motionärens förslag. Förvaltningens synpunkter lyfts nedan under separata rubriker med utgångspunkt i motionärens tre förslag.

Utreda inrättandet av kommunal verksamhet med samtalsstöd

I dag bedriver Kriscentrum för kvinnor en verksamhet som bland annat erbjuder samtalsstöd, både individuellt och/eller i grupp för kvinnor som utsatts för våld i nära relation. Samtalen kräver inte remiss från socialtjänsten och antalet samtal som erbjuds är behovsbaserade men i ett första skede erbjuds fem samtal. Kriscentrum för kvinnor tar emot kvinnor med funktionsnedsättningar men har ingen specialistkompetens för att möta personer med funktionsnedsättningar. Även Kriscentrum för män erbjuder samtalsstöd för personer med funktionsnedsättning som upplevt våld i nära relation, men har inte möjlighet att erbjuda längre behandlingar eller stöd. Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk (NKJT) är en nationell och ideellt driven, digital kvinnojour. Verksamheten riktar sig till kvinnor, icke-binära och tjejer från 15 år. NKJT erbjuder stöd och hjälp på svenskt teckenspråk, taktilt teckenspråk och internationella tecken liksom på skriften svenska för utsatta personer med hörselnedsättning, dövhet och dövblindhet. Kvinnojouren har hittills ingen begränsning i antal samtalsstöd som kan erbjudas.

Förvaltningen är positiv till motionärens intentioner och anser att en eventuell utredning bör innehålla målgruppsbaserade behovsanalyser för att få kunskap om behovet av stödsamtalsinsatser i stadens regi. Vidare menar förvaltningen att en utredning bör innehålla en tydlig analys av hur likvärdig tillgång- och tillgänglighet till, kvalitativt samtalsstöd för våldsutsatta personer som lever med funktionsnedsättning kan säkerställa inom en möjlig kommunalt driven verksamhet.

Avslutningsvis vill förvaltningen betona vikten av att en sådan utredning även undersöker och tydliggör för gränssnittet mellan, hälso- och sjukvårdens ansvar och det kommunala uppdraget så att stöd bedrivs av rätt huvudman.

Förslag på stärkt arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter.

Förvaltningen anser att förslagspunkten med fördel kan behandlas i arbetet med revideringen av Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2021–2024. Planen återremitterades enligt beslut i kommunstyrelsen (KS 2021-09-01) och förvaltningen menar att styrningen på området skulle gynnas av att samtliga uppdrag inom VINR hålls samman i den stadenövergripande planen. Detta för att bidra till ökad tydlighet och sammanhållning av området.

I dag har förslaget till plan två målområden med koppling till motionärens förslag. Mål 2, *Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta barns behov av skydd och stöd utifrån barnets behov* samt mål 3, *Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov*. Förvaltningen menar att frågan fördelaktigt skulle kunna lyftas in i arbetet med dessa två målområden och konkretiseras inom återremissbehandlingen av planen. Förvaltningen vill dock lyfta betydelsen av att funktionshinderperspektivet integreras i det kommande revideringsarbetet och att personer med funktionsnedsättnings särskilda utsatthet beaktas i processen.

Initiera dialog om utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg

Förvaltningen anser att detta är en fråga för Hälso- och sjukvårdens huvudman att behandla då traumabehandling ligger inom Hälso- och sjukvårdens uppdrag och ansvar. Förvaltningen har inga övriga synpunkter på förslaget.

Camilla Blomqvist

Linda Wenthe

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Kvalitet och Utveckling

§ 262 N160-0843/21

Svar på remiss - Motion från Feministiskt Initiativ om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Avstyrker motion om att stärka stödet för våldsutsatta med traumatiska erfarenheter med hänvisning till att stadens arbete mot våld i nära relationer just nu formuleras i en plan som kommer att hanteras i kommunstyrelsen inom kort samt att samtalsstöd vid trauman i första hand är ett uppdrag för Västra Götalandsregionen.
2. Förklarar beslutet omedelbart justerat.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2021-10-04

Skriftligt yrkande från Sverigedemokraterna, 2021-10-24

Skriftligt yrkande från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet, 2021-10-26

Yttrande från Feministiskt initiativ, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, 2021-10-26

Yrkanden

Daniel Bernmar (V) och Marina Johansson (S) yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och avslag på yrkandet från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet, och avslag på yrkandet från Sverigedemokraterna.

Martina Lundquist (SD) yrkar bifall till yrkandet från Sverigedemokraterna och bifall till yrkandet från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet.

Mattias Tykesson (M) yrkar bifall till yrkandet från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet.

Yvonne Lundberg (D) yrkar bifall till yrkande från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet, samt yrkar bifall till yrkandet från Sverigedemokraterna.

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2021-10-26

Propositionsordning

Ordförande konstaterar att tre förslag till beslut föreligger. Ordförande ställer proposition på yrkandet från Daniel Bernmar (V) m.fl., på yrkandet från Sverigedemokraterna, och på yrkandet från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet och finner att nämnden har beslutat enligt yrkande från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet.

Omröstning begärs och genomförs.

Omröstning

Ordförande meddelar att yrkandet från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet är huvudförslag.

Nämnden godkänner följande propositionsordning:

Daniel Bernmars (V) m.fl. yrkande om bifall till förvaltningens beslutsförslag ställs mot yrkande från Sverigedemokraterna för att utse motförslag till huvudförslaget. Yrkandet från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet ställs mot det förslag som nämnden utser till motförslaget.

Ordförande ställer Daniel Bernmars (V) m.fl. yrkande mot yrkandet från Sverigedemokraterna och finner att nämnden utser Daniel Bernmars (V) m.fl. yrkande om bifall till förvaltningens beslutsförslag till motförslag.

Ja-svar för bifall till yrkande från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet.

Nej-svar för bifall till Daniel Bernmars (V) m.fl. yrkande om bifall till förvaltningens beslutsförslag.

Mattias Tykesson (M), Yvonne Lundberg (D), Berit Kratz (L), Martina Lundquist (SD), Vasile Sirbu (D) samt Elisabet Lann (KD) svarar Ja (6).

Marina Johansson (S), Daniel Bernmar (V), Helen Ohlsson (MP), Leena Ainali Ohlsson (S) och Monica Djurner (V) röstar Nej (5).

Ordförande konstaterar att nämnden har beslutat enligt yrkande från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna med särskilt yttrande från Centerpartiet.

Protokollsanteckningar

Ersättare Denise Cresso (Fi) antecknar att hon hade röstat enligt Vänsterpartiet och Miljöpartiet om hon varit tjänstgörande i ärendet.

Ersättare Ajsela Bruncevic (C) antecknar att hon hade röstat enligt Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna om hon varit tjänstgörande i ärendet.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2021-10-26

Dag för justering

2021-10-26

Vid protokollet

Sekreterare

Carolina Hansson

Ordförande

Elisabet Lann (KD)

Justerande

Daniel Bernmar (V)

Protokollsutdragets riktighet intygas av nämndsekreterare Fanny Hallström

Yrkande

2021-10-24

Ärende nr 11

Yrkande angående – Svar på remiss -Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Förslag till beslut

I nämnden:

1. Göteborgs stads äldre- samt vård- & omsorgsnämnd avstyrker motionens två första förslag om att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer, samt ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.
2. Göteborgs stads äldre-samt vård- & omsorgsnämnd tillstyrker motionens tredje förslag om att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Yrkandet

Det är lämpligt att nämnden avstyrker motionens två första förslag och tillstyrker det tredje. Intentionen i motionen är bra, men Göteborgs Stad har redan idag specialiserade samtalsmottagningar som vänder sig till personer utsatta för våld i nära relationer samt sexuellt våld och som har traumatiska erfarenheter. Mottagningarna finns inom socialförvaltningen Centrum och vänder sig till personer i hela Göteborg. Staden ger även bidrag till ett antal föreningar som ger stöd till personer utsatta för våld i nära relationer. Inom den myndighetsutövande socialtjänsten ligger uppdraget att utreda och bevilja individuellt bistånd för att tillgodose behov av stöd utifrån bland annat våldsutsatthet. Det pågår en översyn av socialtjänstlagen som föreslår öppna upp de begränsningar som idag finns för kommuner att erbjuda långvariga individanpassade insatser utan biståndsprövning.

En utredning om att inrätta en mottagning som erbjuder långvarigt stöd så som åsyftas i motionen, bör avvakta tills ny lagstiftning har trätt i kraft och som i så fall möjliggör för kommunen att tillhandahålla utökade psykosociala stödinsatser utan individuell biståndsbedömning. Även om lagstiftningen ändras, bör en utredning om förstärkt stöd till målgrupperna belysa alla delar av kedjan. Det gäller inte minst i den myndighetsutövande delen av socialtjänsten som har att ta emot ansökningar och anmälningar för att bedöma och besluta om insatser. Det är viktigt att det stöd som erbjuds den våldsutsatta är anpassat utefter behov. I det ingår även att se till andra huvudmäns ansvar.

Frågan om hur Göteborgs Stad kan stärka arbetet kring våldsutsatta personer, det omhändertaras redan i det förslagen till **ny plan mot våld i nära relationer** som har arbetats fram.

Sverigedemokraterna instämmer däremot i att det finns behov av stärkt samverkan med hälso-och sjukvården, förvaltningen bör därför tillstyrka förslaget om att initiera dialog med Västra Götalandsregionen kring förtydligande av ansvarsfördelning och stärkt stöd till målgruppen.

Tilläggsyrkande

Kristdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna

Centerpartiet

Särskilt yttrande

11

2021-10-26

Svar på remiss – Motion från Feministiskt Initiativ om att stärka stödet för våldsutsatta i nära relation med traumatiska erfarenheter.

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Avstyrker motion om att stärka stödet för våldsutsatta med traumatiska erfarenheter med hänvisning till att stadens arbete mot våld i nära relationer just nu formuleras i en plan som kommer att hanteras i kommunstyrelsen inom kort samt att samtalsstöd vid trauman i första hand är ett uppdrag för Västra Götalandsregionen.
2. Förklarar beslutet omedelbart justerat

Yrkandet

Motionen lyfter en mycket angelägen fråga och efterfrågan på samtalsstöd och behandling är stor. Dock bedömer vi att en utbyggnad av kommunalt samtalsstöd som inte kräver remiss eller bedömning skulle bli oerhört kostsam av just det skäl att efterfrågan på samtalsstöd är så stor och att kommunen skulle riskera att bli sittande med kostnader för ett ansvar som i huvudsak vilar på Västra Götalandsregionen.

Just nu arbetas Göteborgs stads plan mot våld i nära relationer fram och vi anser att det är inom ramen för det arbetet som frågan om hur kommunen ska stärka arbetet både med att motverka våld i nära relationer och att stärka stödet för våldsutsatta.

Yttrande
2021-10-26

Fi, V, MP
Ärende nr 11

Yttrande angående – Svar på remiss angående motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Yttrande

Vi rödgrönrosa i Fi, V och MP välkomnar denna motions förslag, och att förvaltningen tillstyrker motionen. Vi anser att nämnden bör tillstyrka motionen i sin helhet.

Att äldre personer kan vara utsatta för olika typer av våld, inklusive ekonomiskt våld eller våld riktat mot omsorgsbehovet har vi rödgrönrosa på flera sätt uppmärksammat tidigare. Men många äldre bär också på traumatiska erfarenheter från tidigare i sitt liv, och vi ser ett behov att ett utökat samtalsstöd som även är anpassat för gruppen äldre.

Tjänsteutlåtandet lyfter fram et finnas möjligheter att arbeta med frågan på olika sätt i nämndens olika verksamheter. Att utreda hur detta utökade stöd kan ges blir viktigt för målgruppen äldre, oavsett om det sker i ny verksamhet, utökning av befintlig kommunal verksamhet eller i samverkan med civilsamhällets organisationer.

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2021-10-04
Diarienummer N160-0843/21

Handläggare: Katrin Ceesay, Kristina Théen
katrin.ceesay@aldrevardomsorg.goteborg.se

Svar på remiss - Motion från Feministiskt Initiativ om att stärka stödet för våldsutsatta i nära relation med traumatiska erfarenheter

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. tillstyrker motion om att stärka stödet för våldsutsatta med traumatiska erfarenheter.
2. översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.
3. förklarar beslutet omedelbart justerat.

Sammanfattning

Motion har inkommit från Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ska inkomma med yttrande. Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 31 oktober 2021.

Våld i nära relationer kan ge långvariga trauman och det kan ta tid att bearbeta följderna. Motionären menar att kommunen har ett stort ansvar både i socialtjänstens uppdrag och ur ett folkhälsoperspektiv men att det i Göteborg saknas tillräckligt kommunalt samtalsstöd för våldsutsatta.

Förvaltningen bedömer frågan som viktig och tillstyrker förslaget att utreda om stärkt stöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Den upplevda tryggheten är en central faktor för att vilja vara delaktig i samhället och en grundläggande förutsättning för det egna välbefinnandet. Frihet från våld i nära relationer är en mänsklig rättighet och alla människor har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet. Psykisk ohälsa, såsom ångest och depression, är vanliga symptom bland våldsutsatta och kan försvåra för den enskilde att delta i sociala sammanhang, arbete, samhälle och de

aktiviteter som ryms inom dessa områden. Det är betydelsefullt att frågan utreds även för den äldre befolkningen då våld i nära relationer, traumatiska erfarenheter och psykisk ohälsa kan vara tabubelagt och stigmatiserat att prata om. Ett utökat stöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan främja berörda i den äldre befolkningen.

Samverkan

Information ges i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 20 oktober 2021.

Bilagor

1. Motion från Feministiskt initiativ om att stärka stödet för våldsutsatta i nära relation med traumatiska erfarenheter, handling 2021 nr 89

Beslutet skickas till

Stadsledningskontoret

Ärendet

En motion från Stina Svensson Feministiskt initiativ (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter har inkommit på remiss. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ska inkomma med yttrande till stadsledningskontoret.

Beskrivning av ärendet

I sin motion lyfter Stina Svensson (FI) att våld i nära relationer kan leda till långvariga trauman och att det kan ta tid att bearbeta följderna. Motionären menar att kommunen har ett stort ansvar både i socialtjänstens uppdrag och ur ett folkhälsoperspektiv men att det i Göteborg saknas tillräckligt stöd. Det som anses saknas i Göteborg är ett kommunalt samtalsstöd kring trauma för våldsutsatta i nära relationer. Verksamheten bör vara en lågtröskelverksamhet med subventionerad avgift som inte kräver sjukdomstillstånd eller remiss.

Enligt motionen föreslås kommunfullmäktige besluta om att:

1. Socialnämnd Centrum ges i uppdrag att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter samt utsatta för sexuellt våld, och återrapportera till kommunfullmäktige.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ska inkomma med yttrande till stadsledningskontoret senast 31 oktober 2021.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser att utredning om att utöka och utveckla stöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter är en viktig fråga. Möjligheten att kunna ge ett utökat stöd för våldsutsatta med traumatiska erfarenheter kan påverka den äldre befolkningen då våld i nära relationer kan ske i alla åldersgrupper och traumatiska erfarenheter kan vara långvariga. Inom Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen kan det finnas möjligheter att arbeta med frågan på olika sätt i de olika verksamheterna.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Björn Ek Wahlqvist

Babbs Edberg

Avdelningschef Kvalitet och
utveckling

Förvaltningsdirektör